

Artistieke leiding

Aldert Fuldner
www.alderfuldner.nl

Voorzitter

Jan van Westenbrugge
T: 0174-841 499
E: j.westenbrugge4@upcmail.nl

Secretaris algemeen (wnd)

Aad Vellekoop
T: 0174-413 891
E: crmmannenkoor@hetnet.nl

Secretaris ledenzaken

Frans Gallast
T: 070-397 8513
E: f.gallast@casema.nl

Penningmeester

Gertjan Boekestein
T: 0714-417 507
E: gertjanboekestein@hotmail.com

Muziekcommissarissen

Cees de Water
T: 011-5768 824
E: c.de.water@online.nl

Dick Zeldenrust

T: 071-5618 676
E: d.a.zeldenrust@ziggo.nl

Organisatie

John Trommel
T: 079-331 1313
E: jtrommel@tele2.nl

Alex van der Sar

T: 0174-416 676
E: a.vandersar@kpnplanet.nl

PR Commissie

Jan de Gier (voorzitter)
T: 070-363 2169
E: jhdegier1@kpnmail.nl

Nieuwsbrief

Arjo van der Sar
T: 0174-414 087
E: arjo@vandersar.org

Op naar de 100!

E-mail
crmmannenkoor@hetnet.nl

Website
www.crmmannenkoor.nl

In dit nummer

- Van de redactie
- Van de bestuursstafel
  - Notulen bestuursvergadering dd. 27-02-2014
- In memoriam Hans Parre

- In de schijnwerper ... Peter Wagemans
- Het Oranjehotel
- Kranten, door Peter Willemse
- Mutaties
- Agenda

Van de redactie

De tweede nieuwsbrief van 2014 ligt weer voor u. Ik heb weer geprobeerd er iets van te maken waar ieder wat van zijn gading kan vinden. Peter Wagemans stelt zich voor in de rubriek "In de schijnwerper ...". Helaas ook in deze nieuwsbrief weer een in memoriam, dit keer van Hans Parre.

Een heel informatief stuk over het Oranjehotel door Henk van der Meulen, penningmeester van de stichting "Oranjehotel". Als laatste blikt Peter Willemse weer terug in de tijd. Een nieuwsbrief met geschiedenisles. Veel leesplezier!

Van de bestuursstafel **Notulen bestuursvergadering dd. 27-02-2014**

Opening

Jan opent de vergadering met het lezen van enkele verzen uit Lucas 1.

Groen, Arthur Postma, soliste Wendy Krikken en een aantal blazers.

overleg met de P.R.-commissie en de webbeheerder. Dit overleg duurt voort. Ten tijde van de ledenvergadering hopen we deze kwestie te hebben afgerond.

Ingekomen post

Er ligt een uitnodiging van "Songs for You" om hun concert in het Kennemertheater in Beverwijk bij te wonen. Alex van der Sar zal het bestuur vertegenwoordigen. Het Haags Milieucentrum heeft een uitnodiging gestuurd om een bijeenkomst over natuureducatie in combinatie met muziek bij te wonen. Besloten wordt hieraan geen gevolg te geven. Ook is er een verzoek van "Gouda's Liedertafel" om op 10 mei 2015 gastheer te zijn van en een gezamenlijk concert te geven met "Basler Liedertafel" uit Basel.

De medewerking aan de Zomeravondzang in Katwijk is definitief en wel op woensdagavond 11 juni.

Diversen

Door het vertrek van Jan Koene en Rob Teunisse en het overlijden van Harry Hamerslag en Hans Parre zijn er vacatures ontstaan bij de partijcoördinatoren. Het ziet er naar uit dat deze snel kunnen worden opgevuld. Zodra alle namen bekend zijn zullen deze bekend worden gemaakt. Door omstandigheden kan het "Zingen voor Ouderen" in "Bosch en Duin" niet doorgaan. Geprobeerd zal worden om in "de Eshoeve" een optreden te verzorgen.

Hieraan kan geen gevolg worden gegeven in verband met het 4-korenconcert dat in dat weekend plaatsvindt.

Op het verzoek om medewerking aan de Volkskerstzang in de Oude Kerk van Scheveningen is afwijzend beslist.

De invulling van ons eigen Kerstconcert is inmiddels rond. U hoort binnenkort hierover meer bijzonderheden.

De data en locaties van de verschillende concerten/medewerkingen vindt u in de 'concertagenda' elders in de nieuwsbrief.

Concertagenda

Voorjaarsconcert 23 mei: Door omstandigheden is de Noorderkerk in 's-Gravensande niet beschikbaar. Het concert wordt nu gehouden in de Oude Kerk van Naaldwijk. Het zal een concert worden van 20.00 uur tot 21.30 uur, zonder pauze. De jeugd tot 16 jaar heeft gratis toegang. Medewerkenden zijn Aarnoud de

Algemene

Ledenvergadering

De door de verschillende bestuursleden aangeleverde stukken worden besproken en vastgesteld.

Verheugend is het dat voor de aftredende bestuursleden opvolgers zijn gevonden.

P.R.

De website is nog steeds niet "up to date". Er staan te veel gedateerde zaken op. Het bestuur wil nu "doorpakken" en spoedig tot een oplossing komen. Dat zal gebeuren in

In Memoriam Hans Parre

Op woensdag 26 februari j.l. is bariton Hans Parre op de leeftijd van 73 jaar overleden. Hij was al enkele jaren ziek. Ondanks deze ziekte wilde hij het Kerstconcert nog meezingen. Met veel inspanningen bezocht hij de voorafgaande repetities en was hij, met stok, op het Kerstconcert present. Hij vond een plek op de 2e rij, waar hij, zo nodig, kon blijven zitten.

Ook op de nieuwjaarsreceptie op 8 januari was hij nog aanwezig, evenals op de repetitie-avonden 15 en 22 januari. Daarna lukte het niet meer.

Nadat Hans vele jaren had gezongen bij het Maassluis Mannenkoor is hij op 10 oktober 2007 als lid van het C.R.M. geïnstalleerd. Zo'n 6½ jaar heeft hij met veel enthousiasme zijn steentje bijgedragen.

De laatste jaren was hij partijcoördinator en zorgde hij, samen met Adriaan van der Meer, ervoor dat de baritons op tijd de nieuwe muziek kregen

uitgereikt.

In november 2013 mocht hij samen met zijn vrouw nog zijn 50-jarig huwelijksfeest vieren. Het bestuur en enkele andere leden van het C.R.M. hebben het echtpaar gefeliciteerd op hun receptie in een Haagse etablissement.

Hans was van beroep cargadoor/waterklerk hetgeen tot uitdrukking kwam op de voorkant van de rouwbrief met een foto van een schip. Op de kaart stond de tekst : “ De strijd heb je nimmer opgegeven, zelfs toen het einde werd verwacht. Je bleef geloven in het leven, vol liefde, zorg en levenskracht “

De afscheidsdienst vond plaats op 5 maart in de Noorderkerk in 's-Gravenzande. De predikant gaf in zijn overdenking aan hoe veel het C.R.M. voor Hans betekende en hoe hij toeleefde naar het Kerstconcert. Daarom was het goed dat ruim 50 CRM-ers gevolg hebben gegeven aan zijn wens dat het koor in deze dienst zou zingen.

Moge hij rusten in Gods genade.

Bestuur C.R.M.

Het Oranjehotel

Benefietconcert voor het Monument Oranjehotel te Scheveningen.

Op 27 september aanstaande geven het Nederlands Concert Mannenkoor in samenwerking met het Christelijk Residentie Mannenkoor in Den Haag een benefietconcert in de Elandkerk in Den Haag. Omdat velen het Oranjehotel niet of nauwelijks zullen kennen geef ik (als penningmeester van het stichtingsbestuur) graag wat achtergrondinformatie.

Het “Oranjehotel” is allesbehalve een hotel. Het is de in de Tweede Wereldoorlog spontaan onstane bijnaam van het toenmalige Huis van Bewaring behorend bij de strafgevangenis in Scheveningen. Direct na de inval in mei 1940 heeft de Duitse bezetter de “cellenbarakken” van het Huis van Bewaring gevorderd om

door Henk van der Meulen

cellen beschikbaar te hebben voor “Untersuchungshäftlinge”, als regel aangehouden verzetsmensen, die op het SD-hoofdkwartier op het Haagse Binnenhof ondervraagd werden. Naar schatting hebben ongeveer 25000 mensen korte of langere tijd in het Oranjehotel gevangen gezeten. Na afronding van het onderzoek werden de gevangenen of vrijgelaten (een enkeling), of doorgestuurd naar een Nederlands of Duits concentratiekamp (de overgrote meerderheid) of op de nabij gelegen Waalsdorpervlakte gefusilleerd (plm 230 mensen). De naam Oranjehotel is ontstaan ten tijde van het eerste grote proces tegen de Geuzen. Dat proces eindigde in 18 doodvonnissen. Drie daarvan betroffen minderjarigen; hun vonnis werd omgezet in levenslang tuchthuis. Eén van

hen was Bill Minco, die na de oorlog jarenlang voorzitter van de Stichting Oranjehotel is geweest. Omdat 18 doodvonnissen toch tot 18 executies moesten leiden zijn willekeurig 3 Februaristakers uit Amsterdam (die net waren binnengebracht) aangewezen om de 18 vol te maken. Deze executie- op 13 maart 1941- was aanleiding voor het bekende gedicht “De Achttien Dooden” van Jan Campert. Wij zullen op het concert een op muziek gezette versie daarvan ten gehore brengen. Onlosmakelijk verbonden met deze executie is ook Psalm 43. Het vierde vers daarvan, “Dan ga ik op naar Gods Altaren” werd, toen de geuzen voor hun executie uit hun cellen werden gehaald spontaan ingezet en door de hele cellengang meegezongen. Zelfs de Duitse

Op naar de 100!

bewakers werden er stil van! Ook Psalm 43 zal –in de berijming van 1938- ten gehore worden gebracht.

Het monument “Oranjehotel” bestaat sinds september 1946 toen op voorspraak van het Comité Oranjehotel (later de Stichting Oranjehotel) een van de cellen uit de dodengang, Doodencel 601, onttrokken werd aan het dagelijks gebruik om als monument en herdenkingsplaats te dienen. Deze cel is in de oorspronkelijke staat gebleven, inclusief de vele inscripties in de muren, aangebracht door gevangenen. Ondanks veel naoorlogse verbouwingen en een brand in de D-gang van het complex is Doodencel 601 nog steeds in de oorspronkelijke staat. Maar omdat deze monumentale cel zich inde gevangenis bevond was de toegang vrijwel onmogelijk, en weet haast niemand van dit monument af. Jaarlijks is er op de laatste zaterdag van september een herdenking en een stille tocht langs Doodencel 601. Sinds 2009 staat dit gedeelte van de gevangenis

leeg (na de Schipholbrand zijn de brandveiligheidseisen fors aangescherpt, bovendien waren de cellen naar de huidige maatstaven te klein) en dreigt sloop van het complex. De gemeente Den Haag heeft directe sloop kunnen voorkomen, door het complex Cellenbarakken op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen.

De problemen werden heel groot toen de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie eind 2012 bekend maakte dat het hele gevangeniscomplex Scheveningen zou worden gesloten. Later is dat plan bijgesteld (dankzij de aanwezigheid van het Internationale Strafhof, dat een eigen cellencomplex op het terrein heeft en het gespecialiseerde ziekenhuis voor psychiatrische gedetineerden). Een kamerbreed aanvaarde motie draagt bovendien de Staatssecretaris op om het monument Oranjehotel conform de ingediende plannen (zie www.oranjehotel.org) in stand te houden.

De financiën zijn helaas niet genoemd in de motie. Vandaar dat het bestuur van de Stichting nu de handen vol heeft aan de fondsenwerving. De totale projectkosten bedragen 6 miljoen Euro, waarvan de Rijksoverheid 3 miljoen voor haar rekening neemt (grondkosten en het bouwen van een veiligheidsmuur om het te maken monument heen). Voor de andere 3 miljoen zijn we met enkele grote sponsors in gesprek. Voor aankleding en inrichting van een documentatiecentrum hopen we op de optelsom van kleinere bedragen en sponsors. Het benefietconcert van NCM en CRM is daar één van.

Overigens: wie op 27 september de herdenking wil bijwonen: meld je bij info@oranjehotel.org om toegangskarten te krijgen. De herdenking begint om 10.45 uur, aansluitend is er mogelijkheid tot een ontmoeting of kunt u –door medewerking van het Erepeloton Waalsdorpervlakte- een bezoek aan het monument op de Waalsdorpervlakte brengen.

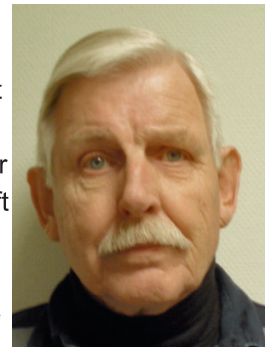
De organisatie van dit Benefietconcert brengt de nodige kosten met zich mee. Door het laten plaatsen van een advertentie in het programmaboekje kunt u dit unieke concert mede mogelijk maken en ondersteunt u eveneens de Stichting Oranjehotel te Scheveningen.

In de volgende nieuwsbrief volgt hierover meer informatie. (Red.)

In de schijnwerper ... Peter Wagemans

Er is mij, Peter Wagemans, gevraagd om a: iets over mijzelf te vertellen en b: de reden om lid te worden van het CRM.

A: Ik ben in 1940 in 's-Gravenhage geboren. Reeds op mijn vijftiende jaar vond ik het nodig om beroepsmilitair te worden bij de Koninklijke Marine. Ik tekende voor acht jaar en in die tijd heb ik nogal wat van de wereld gezien. Aan de wal was ik ook onder andere hoornblazer en lid van de Marine Kapel. Als zodanig heb ik een taptoe in Delft meegemaakt. Na deze acht jaar was het nodig om de opgebouwde pensioenjaren niet verloren te laten gaan en daarom had ik twee sollicitaties gedaan, bij de Rijks Politie en de Douane. Ik mocht kiezen, want bij beide was ik welkom. Ik koos voor de Douane en daar heb ik twee en dertig jaar zoet gebracht. Ook daar heb ik nog het een en ander van de wereld gezien, want in 1975 ben ik een periode van zeven maanden uitgeleend aan de KLM als veiligheidsofficier aan boord van toestellen naar Afrika en Azië. Een jaar voor mijn pensioen ben ik lid geworden van het Bethlehemkoor.

Op naar de 100!

In 1962 ben ik getrouwd, dit jaar dus al 52 jaar, en we hebben drie zonen gekregen. Samen met mijn vrouw hebben we, vanaf 1997, veel reizen gemaakt naar Roemenië. In 2000 hebben we ons laten inschrijven bij de Kamer van Koophandel, onder de naam "NOROC", op verzoek van een van de donoren. Noroc is Roemeens voor "geluk". In de loop van vijftien jaar hebben we vele gezinnen, meestal één-ouder gezinnen, kunnen helpen. In 1998 hebben we een boerderijtje gekocht omdat we de grote hoeveelheid kleding en andere spullen niet direct kwijt konden. Wij kwamen aan zomer kleding aan het eind van de zomer en die konden we pas kwijt in de lente en zo ging het ook met winterkleding. Daarom hadden we opslag nodig en dat vonden we in ons boerderijtje. We hebben het in oktober verleden jaar verkocht. Afgelopen 31 december is de vereniging opgeheven

B: Ik ben lid geweest van het Bethlehemkoor tot 1 juli van het vorige jaar. Niet dat ik er genoeg van had, maar het koor werd opgeheven op die datum. Onze dirigent hield er mee op en we konden geen vervanger vinden. Dus na de vakantie ben ik op zoek gegaan naar een ander koor. Na een paar maal bij een ander koor geweest te zijn, hoorde ik dat de dirigent weg ging en dat ze nog geen vervanging hadden gevonden. Dit was reden genoeg voor mij om in te gaan op een uitnodiging van een kennis, die lid was van het CRM. Begin oktober kwam ik voor het eerst, aan het eind van die maand werd ik geïnstalleerd en sinds die tijd heb ik het erg naar mijn zin bij de 2e tenoren.

Een papieren feest. door Peter Willemse

NOSTALGIE.

Het CRM heeft al veel gedaan voor het behoud van de mooie concerten in binnen- en buitenland.

Het kostte in 1974 heel veel guldens om de boel op de been te houden.

Nee, geen stroopwafels of Wilhelminapepermunten, nee, oud papier, dat bracht je mee naar hier ! Van tijd tot tijd stond er op het terrein van de voetbalclubs (dus aan de overkant van de Bergkerk) een grote container.

Ja, echt een hele grote.

De mensen uit het Westland brachten hun hele hebben en houden aan kartonnen dozen en kranten mee naar deze opslag of inzamelingsplaats.

Een paar man van de 230 leden (ja, u leest het goed het was in de jaren zeventig) stonden dan paraat in en om de container.

Stapels pakken papier werden er op woensdagavond aangevoerd.

Het was een mooi gezicht.

Het bracht duizenden guldens op. Ieder lid van Voorburg, Zoetermeer en Den Haag en natuurlijk de Glazen Stad kwam fris en vrolijk naar deze plek.

Goed, dat was dat.

Pret alom !

Maar nog meer pret kan ik mij herinneren aan een zaterdagmorgen in april 1984.

Het CRM was weer opnieuw gestart, na een hele lange tijd, met oud papier in te gaan zamelen.

Ik kreeg een telefoontje van zanger Bram van Vliet (helaas overleden) of ik met nog een aantal mensen hem wilde helpen sjouwen om zijn grote hoeveelheid papier af te leveren bij een oud papier handelaar ergens in Houtwijk in een grote loods.

Deze keer dus niet naar de container bij de Bergkerk (Opstandingskerk)

Wij naar het huis van Bram van Vliet in de Vreeswijkstraat, een benedenwoning.

Toen wij daar binnenkwamen zagen we Bram tussen de kranten en tijdschriften .

Zijn hoofd was nog net zichtbaar. In de zijkamer barste het van de Telegraaf, Trouw en Haagse Kranten.

Honderden, nee wat zeg ik, wel duizenden papiervellen.

Hoe krijg je zoiets uit een zijkamer van een benedenhuis.

Bram van Vliet wist er wel iets op.

Het raam was er uitgehaald en een glijbaan schoof naar buiten.

Daar was zelfs een omgekeerde sjoelbak bij.

De pakken werden er opgelegd en schuiven maar!

Onze automobielen van Fiat tot Ford lagen al bijna scheef van de oud papierbundels.

Toen wij vol zaten moest Bram nog beginnen.

Eerst de kofferbak, hartstikke vol, toen de achterbank ook vol tot aan de nok en tenslotte nog de stoel naast de bestuurder.

Lang zal die leven ... dacht ik toen ik de auto van Bram zag.

De kamer lag nog steeds vol.

De man had jaren gespaard.

Allemaal voor "zijn" CRM.

Het was wel lachen!

Met vier wagens op naar de loods.

Wat een papier!

Hoeveel kilo het opgebracht heeft weet ik niet meer.

Alleen het sjouwen zal ik niet gauw vergeten.

In de jaren zeventig had men nog heel veel over voor de vereniging.

Het was een hele andere wereld dan nu, ook wat betreft het CRM!

Wij gaan nu lekker door met de verkoop van stroopwafels en pepermunten!

Op naar de 100!

Mutaties ledenbestand februari/maart

Nieuwe leden

Ralph Ligtoet (12/2)   tenor 1
Willem van Boxtel (12/3)   tenor 1

bedankt

Bert Stoter (10/3)   bas 2
Piet Mulder (12/3)   bas 1

Overleden op 27 februari 2014

Hans Parre

Op naar de 100!

Agenda 2014

17-05: Inloopconcert in de Schiedamse Grote Kerk
23-05: CRM Voorjaarsconcert in de Oude Kerk in Naaldwijk
11-06: Zomeravondzang Katwijk
27-09: Benefietconcert samen met het Nederlands Concert Mannenkoor
12-10: Medewerking Dienst aan Zee, Bethelkerk, Scheveningen
20-12: Kerstconcert Grote Kerk Den Haag